

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації**
проф. Гаврилук С. В.

Гаврилук С. В.
Акт №2 від 18-10. 2018 р.

Науково- технічний переклад

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
галузі 02.03 «Гуманітарні науки»

напряму 6.020303 Філологія (Прикладна лінгвістика)

Програма нормативної навчальної дисципліни «Науково-технічний переклад» для студентів галузі знань 02.03 «Гуманітарні науки», напряму 6.020303 Філологія (Прикладна лінгвістика), 8 жовтня 2018 р. – 9с.

Розробник: старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Волошинович Н.В.

Рецензент: к. філол. н., доцент кафедри англійської філології Тарнавська О.М.

Програма нормативної навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 30 серпня 2018 р.

Завідувач кафедри: (Біскуб І.П.)

Програма практики схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від 30 серпня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Павлюк А.Б.)

Програма нормативної навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання денна/заочна	Галузь знань 02.03 «Гуманітарні науки», Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (Прикладна лінгвістика), Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 4
Кількість годин/кредитів 120/4		Семестр 8
		Консультації 8 год.
		Самостійна робота 44 год.
		Форма контролю: залік

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання денна/заочна	Галузь знань 02.03 «Гуманітарні науки», Напрямок підготовки 6.020303 Філологія (Прикладна лінгвістика), Бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 4
Кількість годин/кредитів 120/4		Семестр 8
		Консультації 14 год.
		Самостійна робота 66 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс основ науково-технічного перекладу є важливим навчальним предметом у системі професійної підготовки фахівців і знайомить студентів з теорією та принципами науково-технічного перекладу, методами аналізу та синтезу при науково-технічному перекладі, розвиває навички їх використання у професійній діяльності. Курс передбачає вивчення перекладу технічної документації, дослідження лінгвостилістичних ознак англійської технічної мови, особливостей побудови текстів науково-технічної тематики та мовних засобів, за допомогою яких досягається логічне та стисле викладення інформації у відповідності усталеним галузевим стандартам англійськомовних країн та України.

Курс надає студентам можливість набутти практичні та теоретичні знання про лінгвостилістичні особливості та характерні ознаки побудови текстів технічної документації англійською та українською мовами, ознайомитися з галузевими нормами, стандартами та вимогами до технічної документації.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Метою дисципліни є формування лінгвістичної компетенції у студентів як технічних перекладачів у питаннях, пов'язаних із лінгвостилістичними ознаками технічної документації в перекладацькому аспекті, а також активізація і використання на практиці теоретичних знань та практичних навичок при перекладі текстів технічної тематики.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- комп'ютерний текстовий редактор, електронні словники та інші електронні ресурси;
- способи подолання основних перекладацьких труднощів у роботі з науково-технічною документацією;
- основні норми редагування перекладацьких текстів науково-технічного характеру.

вміти:

- працювати з інформацією у глобальних комп'ютерних мережах;
- працювати з електронними словниками та іншими електронними ресурсами для розв'язання лінгвістичних завдань;
- оформляти текст перекладу в комп'ютерному текстовому редакторі;
- здійснювати переклад науково-технічних текстів з дотриманням норм лексичної еквівалентності, дотриманням граматичних, синтаксичних і стилістичних форм;
- оцінювати переклад з точки зору його відповідності встановленим перекладацьким нормам, а також проводити редагування тексту перекладу.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Лексичні особливості науково-технічного стилю.

Тема 1. Різновиди стилів мовлення. Науково-технічний стиль.

1. Публіцистичний стиль (газетно-журнальний текст).
2. Рекламний текст.
3. Ділове листування.
4. Науково-технічний стиль. Загальні особливості перекладу науково-технічних текстів.

Теми 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів

1. Загальні принципи перекладу слів:

- а) переклад за допомогою транслітерації і транскрипції;
- б) переклад за допомогою калькування;
- в) описовий переклад;
- г) використання у перекладі приміток і пояснень;

- д) трансплантація (іншомовні вкраплення);
- е) роль контексту.

2. Переклад термінів:

- а) переклад із використанням лексичного еквіваленту;
- б) переклад шляхом вибору одного із можливих лексичних варіантів

3. Переклад інтернаціональних слів. «Хибні друзі перекладача».

- а) інтернаціональні слова;
- б) псевдоінтернаціональні слова («хибні друзі перекладача»);
- в) основні випадки розбіжності значень псевдоінтернаціональних слів.

Тема 3. Неологізми та способи їх перекладу:

- а) запозичення з інших мов;
- б) розширення або переосмислення значення;
- в) вокабулізація словосполучень;
- г) «гібридизація» слів;
- д) конверсія, атрибутивне використання імен;
- е) похідні слова.

Тема 4. Скорочення і способи їх перекладу:

- а) скорочення-запозичення;
- б) "усічені" слова.
- в) аббревіатури та акроніми.

Трансформації при перекладі:

- а) перестановки;
- б) додавання;
- в) опущення;
- г) заміни.

Модульна контрольна робота № 1

Змістовий модуль 2. Граматичні аспекти перекладу науково-технічних текстів.

Тема 5. Переклад артиклів. Переклад дієслів у пасивному стані. Переклад емфатичних конструкцій. Переклад інфінітиву та інфінітивних зворотів.

Тема 6. Переклад дієприкметників і дієприкметникових зворотів. Переклад герундія і герундіального звороту. Переклад умовних речень. Переклад модальних дієслів.

Тема 7. Переклад науково-технічної документації та патентів.

Переклад технічної документації (стандартів, паспортів, формулярів, технічних описів, інструкцій; товаросупровідної документації (накладних, пакувальних талонів, ліцензій, сертифікатів, митних декларацій); проектної документації (проектів, розрахунків, креслень); матеріалів рекламного спрямування (реklamних оголошень, фірмових каталогів, буклетів, проспектів).

2. Переклад патентів.

Тема 8. Особливості перекладу назв. Класифікація назв та їхні особливості. Особливості перекладу окремих груп назв:

- а) навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій,
- б) журналів, наукових і технічних установ;
- в) підприємств і громадських наукових і технічних організацій.
- г) географічних назв і загального елементу у складі назв.

Переклад назв фірм та брендів.

Переклад антропонімів та ініціалів імен.

Переклад назв книг і заголовків статей.

Переклад поштової адреси, аббревіатур, скорочень, умовних позначок.

Переклад іншомовних слів і виразів.

Модульна контрольна робота № 2

**5. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Інд.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Лексичні особливості науково-технічного стилю.							
Тема 1 Різновиди стилів мовлення. Науково-технічний стиль.	9	2	2	2	1	2	
Тема 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Загальні принципи перекладу слів: Переклад термінів. Переклад інтернаціональних слів. «Хибні друзі перекладача».	17	2	4	4	1	6	
Тема 3. Загальні принципи перекладу слів: Неологізми та способи їхнього перекладу.	13	2	2	4	1	4	
Тема 4. Загальні принципи перекладу слів: Скорочення і способи їх перекладу. Трансформації при перекладі. Модульна контрольна робота	17	2	4	4	1	6	
Разом за змістовим модулем 1	56	8	12	14	4	18	
Змістовий модуль 2 Граматичні аспекти перекладу науково-технічних текстів.							
Тема 5. Переклад артиклів. Переклад дієслів у пасивному стані. Переклад емпатичних конструкцій. Переклад інфінітиву та інфінітивних зворотів.	17	2	4	4	1	6	
Тема 6 Переклад дієприкметників і дієприкметникових зворотів. Переклад герундія і герундіального звороту. Переклад умовних речень. Переклад модальних дієслів.	19	2	4	4	1	8	
Тема 7 Переклад науково-технічної документації та патентів.	15	2	2	2	1	8	
Тема 8 Особливості перекладу назв.	13	2	4	2	1	4	

Модульна контрольна робота.							
Разом за змістовим модулем 2	64	8	14	12	4	26	
Усього годин	120	16	26	26	8	44	

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Інд.	Конс.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Лексичні особливості науково-технічного стилю.							
Тема 1 Різновиди стилів мовлення. Науково-технічний стиль.	16	1	2	2	1	10	
Тема 2. Лексичні аспекти перекладу науково-технічних текстів. Загальні принципи перекладу слів: Переклад термінів. Переклад інтернаціональних слів. «Хибні друзі перекладача».	17	1	2	2	2	10	
Тема 3. Загальні принципи перекладу слів: Неологізми та способи їхнього перекладу.	17	1	2	2	2	10	
Тема 4. Загальні принципи перекладу слів: Скорочення і способи їх перекладу. Трансформації при перекладі.	17	1	2	2	2	10	
Разом за змістовим модулем 1	67	4	8	8	7	40	
Змістовий модуль 2 Граматичні аспекти перекладу науково-технічних текстів.							
Тема 5. Переклад артиклів. Переклад дієслів у пасивному стані. Переклад емпатичних конструкцій. Переклад інфінітиву та інфінітивних зворотів.	13	1	2	2	2	6	
Тема 6 Переклад дієприкметників і дієприкметникових зворотів. Переклад герундія і герундіального звороту. Переклад умовних речень. Переклад модальних дієслів.	15	1	2	2	2	8	
Тема 7 Переклад науково-технічної документації та патентів.	12	1	2	2	1	6	

Тема 8 Особливості перекладу назв. Модульна контрольна робота.	13	1	2	2	2	6	
Разом за змістовим модулем 2	53	4	8	8	7	26	
Усього годин	120	8	16	16	14	66	

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ДЕННА ТА ЗАОЧНА ФОРМИ НАВЧАННЯ

№ п.п.	Назва теми	Кількість годин (44)/(66)
1.	Аналіз жанрів, моделей та видів науково-технічного перекладу.	4/6
2.	Вживання фахових термінів, неологізмів та інтернаціоналізмів в англійському та українському науково-технічному тексті.	4/6
3.	Роль контексту та фонові інформації в науково-технічному перекладі.	4/6
4.	Виконання машинного перекладу (МП) та редагування електронної версії. Аналіз переваг і недоліків МП.	4/6
5.	Лексико-фразеологічний аналіз науково - технічного тексту.	4/6
6.	Граматичні особливості стилю науково-технічної літератури.	4/6
7.	Виконання анотаційного та реферативного перекладу наукових статей.	4/6
8.	Пошук лексичних еквівалентів у двомовному словнику	4/6
9.	Основні положення перекладу науково-технічної літератури. Жанри, моделі та різновиди науково-технічного перекладу.	4/6
10.	Вимоги до перекладу патентів та переклад опису винаходів до патентних документів	8/12

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань проводиться провідним викладачем за 100-бальною шкалою за кожен заліковий кредит.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	

67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Докштейн С.Я., Макарова Е.А., Радоминова С.С. Практический курс перевода научно-технической литературы. Учебник (английский язык). – 3-е изд., испр./С.Я. Докштейн, Е.А. Макарова, С.С. Радоминова. – М.: Военное изд-во, 1973. – 448 с.
2. Карабан В.І. Посібник-довідник з перекладу англійської наукової і технічної літератури на українську мову/ В.І. Карабан. – Флоренція, Страсбург, Гранада, Київ: TEMPUS, 1997. – 317с.
3. Коваленко А.Я. Общий курс научно-технического перевода: Пособие по переводу с англ. языка на рус./А.Я. Коваленко. – Киев: «Фирма «ИНКОС», 2003. – 320с.
4. Garcia, Ignacio. Cloud Marketplaces: Procurement of Translators in the Age of Social Media//The Journal of Specialized Translation. Issue 23. January 2015. – Pp. 18-38. Режим доступу: http://www.jostrans.org/issue23/art_garcia.pdf.
5. Inkhireeva T.A. , Sultanbekova M. K. Machine Translation in Learning Language for Specific Purposes// Tomsk, Tomsk Politechnic University, 2016. – Pp. 138-140.
6. Sumita, Eiichiro. Multi-Lingual Translation Technology. Special-Purpose System for Multi-Lingual High-Quality Translation//Journal of the National Institute of Information and Communications Technology. Vol. 59 Nos. 2012 .- Pp. 35-39.
7. Volk, Martin, del Pozo, Aranza and Agerri, Rodrigo. Multi-Lingual Subtitling in the Age of Google Translate// Режим доступу: [http:// www.academia.edu/914817/Multilingual_subtitling_in_the_age_of_Google_Translate](http://www.academia.edu/914817/Multilingual_subtitling_in_the_age_of_Google_Translate).